

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. II. Josephus, fraternâ invidiâ, malo insanabili exercetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

Iosephus fraternā invidiā, malo insana-
bili exerceatur.

6. Com-
pendiosis-
sima est.

6. Compendiosissima est, & velut archivum earum maxime præceptionum omnium, quas de Conformatione humane voluntatis ad divinam, cum in Heliotropio, tum tibi spasm tradidi. Hæc una historia divina Providentiæ vigiliis infopitas falli necias sub unum collocat aspectum.

7. Utilis-
sima politic.
In editione
mea incipit
hic Philoni
liber p. a. 411.
Ultimum de
mundo inter
Philonis li-
bros non nu-
meratus.

7. Utilissima politicæ. Philo Iudæus vir eruditissimus universè quadraginta sex libros scripsit, inter eos decimus nonus est, quem inscripsit: Vita viri civilis Iacobi filius, Prorex Ægyptus, integerrimus Iosephus; vir verè civilis, civilissimus fuit, qui non solam Ægyptum, sed & orbem pene univèrsam à famis interitu levavit incredibili prudentiā; qui adversa, & prospera, amara & dulcia, læta & tristia liberalissimè gustavit; qui summi Magistratûs forma, qui optimi Principis idea, qui virtutum effigies existit viva. Hanc Moses in libro Geneseos ex asse pinxit.

8. Utilis-
sima sanctis
moribus si-
mul & pul-
cherrima.

8. Utilissima sanctis moribus simul & pulcherrima. In libris divinis nulla, reor, historia est, quæ ad mores sanctos componendos magis faciat. Si quis pictorum primæ indis colores non satis possit exprimere, secundæ forsitan poterit aut reflexæ, vel certè tertix, quæ non tam colores quam eorum umbram refert. Ita si Christi sanctissimos mores, cuius vita nihil fuit unquam in terris sanctus, quæ virtutum omnium absolutissimum fuit exemplar, ad imitationem proponam, arduum videbitur sublimissimam hanc perfectionem imitari. Ergo Apographum ostendo, Iosephum Christi Domini tyrum. Hic suum quisque penicillum expediat, & pingat, quod facere poterit, imitatione multò faciliori. Hoc certè Pater cœlestis in se conari vult. Nam quos præscit & prædestinat conformes fieri imaginis filii sui. Ideo vociferatur Paulus: Imitatores mei estote, sicut & ego Christi. Sic horter & ego, imitatores estote Iosephi, sicut ille in plurimis imago fuerat Christi. Hic certè virtutū nobilissimarum cernere est contextum. Hic vera imago illustri patientiæ, charitatis magnæ, castitatis admirandæ, singularis constantiæ.

Rom. c. 8.
vers. 29.
1. Cor. c. 11.
vers. 1.

9. Plenissi-
ma est affe-
ctibus.

9. Plenissima affectibus: Benedictus Fernandus Lusitanus Theologus: Historiam Iosephi venditi, agebat, nunquam memoro, nunquam lego, quin mihi ubertim lacrymæ prorumpant. Non miremur; Homini etiam sicco oculo hi fontes fluant necesse est, cum cœperit legere Iosephum in collo Benjamin lacrymantem. Si vis me flere, flendum prius ipsi tibi est. In hac historiâ nobilissimi flent oculi: Quid mirum si alii sequantur. Præsertim cum nihil hic fabularum, aut figmentorum, auxes, aut exaggerationes nullæ; nihil per hyperbolen dictum. Omnia ex asse verissima. Spiritus sanctus dictavit, Moses amantissimus fuit. Ecclesia, ut cetera Geneseos scripta, recepit. Historiæ animam ajun esse veritatem. Hic ipsa fermocinatur veritas. Hinc

10. Effica-
cissima est
ad persuadendum.

10. Efficacissima ad persuadendum. Divinæ paginæ immensum sapientiæ mare, & incredibile dicendi pondus continent: hic infinita latent mysteria: sua vis vel singulis, usque minimis vocalis, vel syllabis, vel litteris, vel ipsis punctulis. Christus id pronuntians: Amen quippe dico vobis, donec transeat calum & terra, jota unum aut unus apex non præteribit à lege, donec omnia fiant. De hac divini sermonis efficaciâ Paulus: Vivus est, inquit, sermo Dei & efficax, & penetrabilior omni gladio ancipiti. Eam ob rem consultum, credo, fecerim, & multis utile ac gratum, si historiæ sacræ contextum suo cuique capiti præmittam. Latinus ille ac elegans est, præ aliis divinarum legum libris. Quamvis scripta cœlestia his ornamentis non egeant.

Matth. c. 5.
vers. 18.

Hebr. c. 4.
vers. 12.

A

B

C

D

Ioseph cum sexdecim esset annorum, pascebat gregem cum fratribus suis adhuc puer; & erat cum filiis Bala & Zelæ uxoris uxoris patris sui, accusavit, fratres suos apud patrem suum crimine pessimo. Israël autem diligebat Ioseph super omnes filios suos, eo quod in senectute genuisset eum: fecit ei tunicam polymitam. Videntes autem fratres eius, quod à patre plus caritatis filius amaretur, oderunt eum, nec poterant ei quidquam pacifice loqui. Accidit quoque ut visum somnium referret fratribus suis, quæ causa majoris eadē somnium fuit. Dixitque ad eos, Audite somnium meum, quod vidi. Putabam nos ligare manipulos in agro, & quasi confurgere manipulum meum, & stare, vestrosque manipulos circumstantes adorare manipulum meum. Responderunt fratres eius: Nunquid Rex nos ter eris? aut subiciemur ditioni tue? Hæc ergo causa somniorum atque sermonum invidiæ & odij fontem ministravit. Aliud quoque vidit somnium, quod narrans fratribus, ait: Vidi per somnium quasi solem, & lunam, & stellas undecim adorare me. Quod cum patri suo, & fratribus suis retulisset, increpavit eum pater suus & dixit: Quid sibi vult hoc somnium, quod vidisti? Num ego, & mater tua, & fratres tui adorabimus te super terram? Invidabant ei igitur fratres sui: Pater verò rem tacitus considerabat.

Ioseph ocellus patris sui, inter fratres suos oppiliones optio, invidiam eorum evitare non potuit. Cùmque duplex somnium, agreste, & cœleste commemorasset, magis furebat invidia velut stimulus agitata. Fratrem hoc odium & invidiam triplex tormentum accendit. Primum, Impatientia; nequibant illi ferre se accusatos. Accusavit autem Ioseph fratrem apud patrem de crimine pessimo, vel quod affiduis diem litibus ac rixis frangerent, vel alias immemoribus Numinis verecundiam pensi non haberent, & pene in bestias degenerarent. Ne scrutemur hic plura. Alterum, Superbia; nam somnium narrans: Vidi, ait, nos ruri colligare manipulos, porro meum erigi & à vestris circumfusis adorari. Vidi etiam, inquit, à Sole & Lunâ, & venerabundis undecim sideribus me coli. Hoc Germani Ioseph ægerimè ferentes: Nunquid Rex nos ter eris? Inquit, num ad genia tua supplices advolvemur? Tertium, Invidia; Patri omnium charissimus erat. Invidabant ei igitur fratres sui. Nec leviter invidorum oculos vestis polymita iussit, quam adolecenti Iosepho parens fecerat. Hæc odiorum causæ.

Hic velim, mi Lector, novam in hac descriptione methodum, sed rei accommodatam observes. Dixerat Ioseph fratribus: Somniabam nos in campis ligare manipulos, & manipulum meum stare sublimem & erectum, eumque à vestris in terram pronis saluati. Ad Iosephi animum nos in singulis dissertationibus manipulos ligabimus, ad historiam enucleatius proponendam. Ita demum supra septuaginta præceptionum moralium manipulos collecturi. Placet hoc ei nomen indere, eam etiam ob causam, quod in quavis dissertatione plures quidē manipulos ligaturi, non nisi unum tantum alterumve soluturi sinus in spicas, & pensculatius de iis locuturi, ut historiæ mysteria melius in lucē eruamus. Manipulus plurium spicarum fascis collectus est. Ad hunc ritum nos documenta, præceptiones, monita dabimus, velut manipulos, quos Lector solvat, acuratius singula perpendendo. Exemplo rem monstramus. Hoc capite nobis consideranda hæc monita, hi manipuli.

1. Homo homini demon: Non tantum homo homini lupus. Ferarum nullam, sed nec ullum diabolorum demon homo

homo: jure metuatur, atque hominem inimicum, infidiatorem, invidum. Daniele in leoninum cavum dejecto, ex annulo suo, & optimatum suorum os spelunce signavit, n. quid fieret contra Daniele. Qui a leonibus tutus, not. item ab hominibus erat. Leones ab eo dentes & unguis suos abstinerunt, homines invidi autem lapidibus eum obruissent; aut telis confixissent, aut extratum gladii confodissent, si ullo modo potuissent.

2. Ambitio iniquissimum malum: Optimè dixit Ba-filius in epistolis; ambitio demon pessimus. Subi aulas, ingredi curias, egredere ad castra, Ambitionem calamitatum fecundissimam parentem ubique reperies. Omnes hominum ordines, orbem universum turbat. Vbi ambitio, ibi nihil non malorum est.

3. Humilitas honoris mater: Dum Saul parentis sui asinas quarit, regnum israelis invenit. Iosephus nunquam eo fastigiū fuisse erectus, nisi prius in carcerem dejectus, in humilitate infimā suspirasset. Ab ore veritatis oraculum est: Qui se exaltaverit, humiliabitur, & qui se humiliaverit, exaltabitur. Singuli horum trium manipulorum singuis succiferent dissertationibus. Sed nos quartum solvemus.

4. Invidia malum insanabile Invidia sanè principium fuit totius de Iosepho Tragœcœdiæ. De hac nos dissertationem istam instituemus, quia, ut Nazianzenus loquitur: Invidia non solum multos sed & optimos tangit.

§. I.

Verbo veteri ferebatur. Plurimi habent in horto suo arborem Timonis. Hic omnibus invidebat, actiones omnium ardebat, nullo eum hominum homo, misanthropos, hominum vestigiū vitans, soli Alcibiadi adolecenti familiaris, quod non nemini mirum videri potuisset. Rogatus igitur causam hanc assignabat: Hic adolefcens Atheniensis suo tempore ingens conflabat malum. En invidiam malo alieno gaudentem. Timonis epitaphium ad mare, hoc fuit: Hic sum post vitam miseramque inopemque sepultus, Nomen non quæras; Dii, Lector, te malè perdant. Hic Timon arborem in suo horte consistam habebat, quam erat succifurus, idcirco pritis vulgari voluit: arborem sibi esse, in quâ se aliquot miserorū hominum suspenderint. Nunc illam esse succidendam, ideo propterandū illi, qui sui in eâ suspendendam cogitaret. Timonibus orbis plenissimus. Vbiq̃ue locorum & invidiæ, & invidiorum ingens numerus.

Beatus Prosper in rem nostram differens: Invidus certè, inquit, alienum bonum, suum facit invidendo suppli-cium. Bernardus de nimia fallaciâ præsentis vitæ: Er-raverunt, inquit, in solitudine, in iniquo. Solitudo hæc superborum est, quia solos sese estimant, se solos appetunt reputari. Litteratus est? odit socium. Astutus est in negotiis sa-cularibus? Neminem velle sibi similem inveniri. Pecuniosus est? Si discescere viderit alterum, cruciatur. Fortis aut formo-sus est? Da ei parem, & contabescit. Solitarius est, sed erro-neus, errat in solitudine sua. Cor ei elatum, durum, expers pietatis, ignarum compunctionis, secum ab omni rore gratiæ celestis. Quis facile potest, quale sit hoc malum, verbis expri-mere, quo invidus odio hominis prosequitur divinum munus in homine. Tancos porro invidus penâ justâ habet tortores, quan-tos invidiosus habet laudatores. Siquidem invidiosum facit excellentia meriti, invidum pena peccati. Nec ei ab homine potest remedium adhiberi cujus est occultum vulnus. Confide-rate, obsecro, qualiter invidos punitura sint mala sua, quos etiam bona puniunt aliena. Vbi isti fieri poterunt boni, qui sunt in bono mali: aut quando malis bene usuri sunt, qui ma-lè bonis uti non desunt. Rem omnem paucis dixit: In-vidi desiderant soli esse docti, soli consulti, soli gra-tiosi, soli formosi, soli opulenti: Verbo, soli soles.

Tom. II.

Alexander Macedo, cum ei Darius in fœdus ami-cissimum, magnam regni partem, & triginta millia talentum auri obrulisset cum precibus; Amicè illud acciperet. Danielem auri talentum, Lector, sex millia septingentos quinquaginta philippes continet; Tu jam triginta millia talentorum ad calculos revoca. Sed Dario respondit Alexander: Cœlum unum non fert duos soles; nec Asia una duos reges. En erran-tem in solitudine. Ita invidi omnes, sed in suâ solitudine solos se Magnificos, Excellentes, Exi-mios esse cupiunt. Invectus in hos lobus: Ergo vos estis soli homines, inquit, & vobiscum morietur sapiens. Rex Macedo, quem dixi, cum in Oceano admirandis progressibus ultra solitum proveheretur, ad Insulam appellens Neptuno fecit, hoc unum singulariter vo-tis omnibus agens. Ne quis mortalium ultra progre-diat. Votum profus invidum. Hæc rabies est in-vidiæ, quæ non tantum vivos, sed necdum natos la-cerat. Cum autem Aristoteles mundum censerit æ-ternum, credible illius etiam discipulum id sensitse. Sic infinita erat invidia, quæ innumeros sæculis fu-turis homines, ab ulteriore progressu in ma-lum arcere conabatur. Erravit & rex Macedo in suâ solitudine Malitia invidiæ infinita.

§. II.

Invidia inventum diaboli nobilissimū, pernicissi-ma est omnium affectionū. Pelagus orator Chry-sostomus jure merito graviter in eam commotus: In-vidia, inquit, pestiferum malum, hominem in diaboli condi-tionem ac in demonem immanissimum convertit. Nam tale malū invidia est, quâ nulla unquam malignitas pejor invenitur. Addit in diversis orationibus: Fera venenosa est invidia, omni veniæ & excusatione indigna, omnium malorum & ma-ter & auctor. Quamobrem radicibus eam evellamus. Nam invidus ipso diabolo magis diabolus. Invidet Satan, sed homi-nibus, socio jam nemini: tu verò hōmo cum sis, hominibus in-vides, odium adversus genus, naturamque communem exer-ces, quod ne Satan quidem facit. Quam igitur veniam assequē-ris, quam tandem excusationē præterdes; si fratris successum mil. 53. ad videns pallestas. Diabolus videm omnes in paradiso insidias ad nutum exasciavit; summa votorum assecutus est. Non sine tripudio auditur: Terra es, & in terram ibis. Sed ulterius pa-ratragediare placuit, plura invidiæ spectacula hic Editor pa-ravit, eò certe machinas perduxit, ut frater in fratrem irer, filius in oculis patris caderet, frater fratrem jugularet. Invi-dia insatiabilem diaboli mentem explevit. Finit & horta-tur Chrysostomus: Fugiamus hanc pestem. Non licet illum ignem diabolo paratum evadere, ab hoc malo non libera-tis.

In orbe graviora non fuere mala, quàm Adami la-psus, & Christi excessus, acerba mors. Vtrouque ab invidia ortum. De primo sapientia testatur: Invidia di-aboli mors intravit in orbem terrarum. De altero Mat-theus loquitur: Sciebat enim (Pilatam nominat) quod per invidiâ tradidissent eum. His malorum maximis ad-damus tertium, dicamûsque: Adami lapsus, Christi excessus, Iosephi servitus invidiæ sunt impulsus. Sine omni ratione furit, qui huic belluæ fidit, qui huic te-rrimo monstro se committit.

Germanorum vetus verbum est: Invidia in Au-lis nascitur, in monasteriis educatur, in Xenodochiis moritur. Si Aularum invidiæ multiplices olerent mo-schum, reverà nemo vel gratissimi odoris tam assi-duum, & potentem ferre posset afflatum; Aulis exi-gerentur omnes nimium illic odorifero cœlo. Beatif-imus ille, qui animo potest dicere: Nihil hujus mo-schi mecum fero: Omnes mihi invident, aut pluri-mi; ego nulli. Sed è dictis triplex nobis documentum emergit.

T 3

§. III. Pri-

Invidia est inventum diaboli. Chrysostomus. Invidia est omnium affectionum. Pelagus orator. Invidia est omnium malorum mater & auctor. Quamobrem radicibus eam evellamus. Nam invidus ipso diabolo magis diabolus. Invidet Satan, sed hominibus, socio jam nemini: tu verò hōmo cum sis, hominibus invides, odium adversus genus, naturamque communem exerces, quod ne Satan quidem facit. Quam igitur veniam assequeris, quam tandem excusationem præterdes; si fratris successum videns pallestas. Diabolus videm omnes in paradiso insidias ad nutum exasciavit; summa votorum assecutus est. Non sine tripudio auditur: Terra es, & in terram ibis. Sed ulterius paratragediare placuit, plura invidiæ spectacula hic Editor paravit, eò certe machinas perduxit, ut frater in fratrem irer, filius in oculis patris caderet, frater fratrem jugularet. Invidia insatiabilem diaboli mentem explevit. Finit & hortatur Chrysostomus: Fugiamus hanc pestem. Non licet illum ignem diabolo paratum evadere, ab hoc malo non liberatis.

Triplex documentum.

§. III.

1. Invidia
malum in-
sanabile.

Primum, quod diximus, *Invidia malum insanabile.* In Saule pertinacissimè invidio id perquam luculentum. Quoties rex impius non solum statuit, sed & promissit, sed & iuravit, Davidi non amplius sese nociturum. Mox ad ingenium rediit. Post illam certè puellarem *clam: Percussit Saul mille, & David decem millia, nunquam non lividis fuit oculis. Insanabile malum invidia.* Quàm ipsi fratres Germani Davidis invidi? Venerat in castra David parentis iussu; continuo proximis natu frater Eliab verbosam bilem in eum evomens: *Puer improbe, inquit, quid hic negotij habes? Siccine custodis oves: Ego novi superbiam & nequitiam cordis tui. Sola te curiositas huc egit. Accurristi, ut videres castra. O zelus, ait Chrysothomus, invidia omni malitia cumulat! Invidia ignis oculatus, pervigil, vix ullis artibus sopiendus. Vti teredo lignum, & vestem tinea consumit, ita hominem exedit invidia, quem occupavit. Quoties Christus invidis Phariseis os ita confuit, ut vel responsis, vel quaestionibus Dominicis in ruborem dati abierint, & tamen usque redierunt. Pervicax malum, & impudens; invidia; Millies contusa, millies superata, usque tamen revertitur, & aggreditur hostem. Malum insanabile. Papinius canebat olim:*

Statius l. 5.
Silvar.

*Qui summam impacata consanguinitate ligavit
Fortunam invidiamque Deus, qui iustus iniquas
Æternam bellare Deas?*

Apologus est ingeniosus: *Fortuna & Invidia* mancis ligneis sunt colligatae, veluti duæ vulgati corporis femellæ. Invidia nimium oculata, *Fortuna* nihil, quia cæca. Mirabile par mulierum noxtiarum. Sed prudenter unâ vincitæ sunt, nam cæca get oculato duce. Hoc ajo: invidorum sermones, oblectationes, technæ dirigunt felicitatem nostram, alioquin erraturam & perituram. Quisquis invidorum linguis petitur attentus est & cautus, ne nudum hosti latu præbeat. Vexatio dat intellectum. Qui multos habet æmulos, multos habet oculos, qui eum vigilantem faciunt, & cautè ambulantes.

2. Invidia
clariorem
facit eum,
cui invidetur.
Chrys. to. 1.
hom. 46. in
Genes.

Alterum documentum *Invidia clariorem facit eum cui invidetur.* Chrysothomus id explicatè asserens: *Ne, inquit, ad principium eorum quibus invidetur, sed ad finem respice, & attende, quia malitia invidentium, eos, quibus invidetur, clariores efficit.* Is namque qui invidiam insons patitur, Deum habet sibi faventem & pro se stantem: Ille alter invidus, Deo exosus à suismet verbis corroditur miserè ac consumitur, nec aliud habet expectare, quàm grande malum, & ipsum avernale supplicium. Invidia in altum evehit, & cælo attollit innocentem, nec unquam plus ulli incommodat quàm Deus permittat. Quid opus testibus? Nunquam Ioseph ad sublimissimam Proregis dignitatem ascendere potuisset, nisi eum fraterna invidia ad illud culmen extulisset. Homini homo invidet; Deus dirigit & promovet infontem. Ita mali bonis felicitatem struunt. Arbor honori sibi ducat & laudi, si fructus illius vellat, & vermes: hoc genus prædonum fructibus delicatioribus insidiatur: sic invidia plurimum est testimonium virtutis, signum innocentie, argumentum laudis. Misera fortuna, quæ caret inimico, dicebant præci. Virtus agitata crescit; marec sine hostibus; Invidorum dentibus limatur & exacuitur ad perfectiora. Animus vereri qui scit, tutò scit ingredi. Cur igitur ad eò nos turbat malevolorum invidentia? Homines lividi alienâ laude dolent, alienis bonis mœrent, cladibus alienis gaudent? Opes, eruditio, honores, virtus habere solent invidiam. Non enim in invidiam rapiuntur, nisi qui meliores creduntur invidiosis. Aliena invidentia bonis est deco-

Est testi-
monium
virtutis.

Ari, cautioni, profectui, commendationi emolumento grandi, et si videatur nocere, & acerbum vulnus infligere. Veteres, sed sanè parum tætes vetuliculi moment:

*Tempore felici multi insurgunt inimici,
Cum fortuna perit, nec livor ullus erit.*

Sola sine invidia miseria est. In ceteris ubi mel, ibi fel; ubi uber, ibi tuber. Vbi mel gratæ, virtutis, doctrinæ, ibi fel invidiæ; ubi uber opulentæ, ac prosperitatis, ibi tuber indignationis & livoris. Nimirum dulcia vertuntur in bilem. S Ioseph minis parenti charus, minis verecundus & castus, minis integè & sanctus fuisset, fratrum avidiâ facile caruisset. Sed eâ carere noluisse, si rrum sese consequentium seriem præcivisset. Princeps & summa ipsius faulrix fuit invidia. Absque lac fuisset, nunquam in Ægyptum, nunquam in Pharaonis palatium, nunquam ad secundum sceptrum & solium, nunquam ad orbis patrociniū pervenisset.

Cato Censorius, Phœnic Romanæ gentis, Prædens dictus, moribus & ita optimus, nihilominus tamen neminem in urbe ædium & invidia tam dire, & frequenter exagitavit, atque hunc ipsum Catonem. Quadragies sexies accusatus, & in ius ambulare iussus, semper absolutus est. Summa erat ei gloria, multiplex invidia. Iosephus omnem suam felicitatem debet Deo, ut artifiâ optimo, & invidiæ, ut instrumento ad eam rem: ðimodissimo. Dixit Iosephus: *O Magnifica & d'es! ð felix & præpotens invidiæ!* tu me Dominum; tu principem, tu alterum à Pharaone regem effecisti: tibi gratias ago, tuisque machinationibus iniquissimis. Huc ego nunquam penetrassem, nisi tua me improbitas in has terras evomisset. Tu mihi profectò plus profuisti, quàm omnis parentum amor.

Tertium. *Invidus ipse sum est carnifex.* Certissimum. Malevolus retractator seipsum varia commentando exhaurit, eisecat, consumit. Quæ de re Gregorius Nazianzerus: *Invidia, inquit, rabes possessorum, virus ac rubigo eorum, qui eâ agitantur; sola aquisima, simul & iniquissima.* Quisquis alium in invidiam trahit, seipsum ad supplicium rapit. Invidere & non dolere, nimis quàm rarum. Anacharhis invidentiam, animæ ferram appellavit, quæ animum miserrimè non tantum in multas partes divideret, sed etiam laceraret. Invidia Socrati est Vleus animæ, quod nunquam non suppurat. Invidus altero tantò miserior, quàm animæ quisquis alius; alij namque propriis malis, iste alienis etiam bonis cruciatur. Salomon multa paucis complexus: *Vita carnum, inquit, sanitas cordis: puredo ossium, invidia.* Non carnes tantum, sed & ossa commolitur invidia. Eliminandum hoc venenum toto pectore. Hortatur & urget Petrus: *Deponentes igitur omnem malitiam, & omnem dolum, & simulationes, & invidias.*

Augustinus dicta luculentè confirmans: *Sicut erugo ferrum, inquit, ita invidia illam ipsam animam, in qua est, interimit, & consumit. Et sicut, ajunt, viperæ dilacerat, & disrupto illo ipso materno utero, in quo concepta sunt, nascitur & invidia natura illam ipsam animam, à qua concepta est, & consumit, & perdit. Qualis hac anima tinea est? Quæ cogitationum rabes pectoris? Quanta rubigo, zelare in homine donum Dei, & in malo opprobrio bona aliena convertere, aliorum gloriam sacere penam suam, velut quosdam pectori suo admovere carnifices, cogitationibus, & sensibus suis adhibere tortores, qui se intestinis cruciatibus lacerent. Non cibus talibus latus, non potus potest esse jucundus. Suspiratur semper & ingemiscitur ac doletur: diebus ac noctibus pectus obsessum sine intermissione laniatur. Et quantum ille, cui invidet successu melior profecerit, tantum invidus in majus incendium livoris ignibus exardescit, pallor in facie, tre-*

moj in labiis, stridor in dentibus. Quisquis ille est, quem in zelo suo persequitur invidus, subterfugere eum forsitan poterit, & vitare: Invidus vero fugere non valebit. Ubique fuerit, adversarius suus secum est hostis in pectore semper inclusus. Denique Dominus in Evangelio, cum eum discipuli interrogarent, Quis inter illos major esset, respondit: Quisquis fuerit, inquit, minimus in omnibus his, hic erit magnus. Quo verbo omnem causam & materiam mordacis invidia eruit, & abscondit. Christiano ergo populo zelare non licet.

CAPUT III.

Vitia esse catenata, Iosephi fratres sua monstrant perfidia

Cumque fratres illius in pascendis gregibus patri morarentur in Sichem, dixit ad eum Israel: Fratres tui pascunt oves in Sichem, veni, mittam te ad eos. Quo respondente: Praesto sum, ait ei, vade & vide si cuncta prospere sint erga fratres tuos, & pecora, & venuntia mihi quid agatur. Misus de Valle-Hebron venit in Sichem, cum vir errantem in agro, & interrogavit quid quaereret. At ille respondit: Fratres meos quero, indica mihi ubi pascant greges. Dixit, ei vir: Recesserunt de loco isto, audivi autem eos dicentes, Eamus in Dothaim. Perrexit itaque Ioseph post fratres suos, & invenit eos in Dothaim. Qui cum vidissent eum procul antequam accederet ad eos, cogitaverunt illum occidere. Et mirum loquebantur: Ecce somniator veterem: dicemusque, fera pessima devoravit eum, & tunc apparebit quid illi profint somnia sua. Audiens autem hoc Ruben nitebatur liberare eum de manibus eorum & dicebat: Non interficiatis animam eius: nec effundatis sanguinem, sed projicite eum in cisternam hanc, quae est in solitudine, manusque vestras servate innocias: hoc autem dicebat volens eripere eum de manibus eorum, & reddere patri suo. Confestim igitur ut pervenit ad fratres suos, nudaverunt eum tunica talari & polymita, miseruntque eum in cisternam veterem, quae non habebat aquam. Et sedentes ut comederent panem, viderunt Ismahelitas viatores venire de Galaad, & camelos eorum portantes aromata, & resnam, & stactem in Aegyptum. Dixit ergo Iudas fratri suo, Quid nobis prodest si occiderimus fratrem nostrum, & celaverimus sanguinem ipsius. Melius est ut veniatur Ismahelitis, & manus nostra non polluantur, frater enim & caro nostra est. Acquieverunt fratres sermonibus illius: Et praeferentibus Madianitis negotiatoribus, extrahentes eum de cisterna, vendiderunt eum Ismahelitis viginti argenteis, qui duxerunt eum in Aegyptum. Reversusque Ruben ad cisternam non invenit puerum, & scissis vestibus pergens ad fratres suos, ait, puer non compareret, & ego quid ibo? Tulerunt autem quinquam eius, & in sanguinem hodi, quem occiderant, tinxerunt: Mentes qui ferrent ad patrem & dicerent: Hanc invenimus, vide utrum tunica filij tui sit, an non? Quam cum agnovisset pater, ait: Tunica filij mei est, fera pessima comedit eum: bestia devoravit Ioseph. Scissisque vestibus indurus est cilicio, lugens filium suum multo tempore. Congregatis autem cunctis liberis ejus, ut lenirent dolorem patris, noluit consolationem accipere, sed ait: Descendam ad filium meum lugens in infernum. Et illo perseverante in fletu, Madianita vendiderunt Ioseph in Aegypto Putiphari eunuchum Pharaonis Magistro militum.

Iosephum pater amandans ad fratres pascendis gregibus occupatos (hoc olim usitatissimum negotiandi genus) iussit, videret, quid agerent, Iosephus imperij paterni tenacissimus sollicito oberrabat, dum inveniret non jam fratres, sed paene carniifices. Vix enim procul venientem intuitu, continuo de illius caede deliberarunt. Collatisque capitibus: En, inquit, somniator adest, occidamus illum, & videamus, quid ei somnia profuerint. Ut autem patri

os oblinerent, a fera discerptum dicere statuerunt. Hic mitior Ruben: Ne fratrem, inquit, jugulemus, potius cum cisterna glutia, Placuit consilium. Veste igitur polymita exutum in sicca foveam demiserunt. Non diu post transeuntibus mercatoribus, Iudas ad ceteros versus: vendamus illum, inquit, Madianitis. Ita venditis argenteis viginti, & ductus in Aegyptum. Colligamus manipulos.

1. Latitia sceleris, signum damnationis. Iocabantur Iosephi fratres, En venit somniator. Mox ore tragico cruenti: Venite, ajunt, occidamus eum. Ore ridente cogitant fieri parricida. Cumque jam projecissent in cisternam, lato animo sedentes comederunt panem. De his Salomon locutus: Latentur, inquit, cum male fecerint, & exultant in rebus pessimis.

2. Famulus minoris venit, quam Dominus. Ioseph famulus viginti, Christus Dominus argenteis triginta venditus est. Non decuit, ait Hieronymus, tanto servum, quanto Dominum vendi pretio. Si Iudas, scilicet, argenteus, idem sunt, seu quatuor drachmae Graecorum, quatuor Iulij Romanorum, quatuor reales Hispanorum, sive octo nostrates victoriati.

3. Officiorum usus antiquissimus, Protopheta e ficulneis mordacibus foliis prima sibi contexerunt cilicia. Neque statim abolevit horridum hoc indumentum. Siquidem in lectu Jacob, scissis vestibus indutus est cilicio. Luctus & penitentiae vestis cilicium in veteri lege usurpatissimum.

4. Immortalis animus ruinosam casam habitat. Iacob nuntiata filij morte, amiculum jam lugubre indutus: Descendam, inquit, ad filium meum lugens in infernum. Corpus filij mei fera glutiit; melior illius pars ad plures abiit, illuc & ego penetrabo, congregatio majorum notiorum adscribendus.

5. Vitia sunt catenata. Iosephi fratres non unum solum flagitium commiserunt, sed facili compendio sex septemve nexerunt. Hec vitiorum natura est, vitium vitio velut in catena annulus annulo, cohaeret. Vix unquam invenitur scelus solum ab aliis sceleribus incomitatum. Quod in hac ipsa Iosephi historia hoc capite luculente monstrabimus.

§. I.

Tam Philosophorum, quam Theologorum lites ac disputationes hoc sibi habent proprium, ut qui assatum unicum ineraditum, non verum profert, ita dictis & sententiis urgeri possit, ut horula unius spatio, aut citius, sex septemve pronuntiata non vera, inepta cogatur agnoscere sua, quia primo congressu nimium liberalis aberravit a vero. Hinc una super aliam sequitur absurditas, ita necatur catena. Philosophorum vetus verbum est: uno admisso absurdo, multa sequuntur absurda. Ita profus in peccatis fit: peccatum ex peccato trahitur, facto initio alia super alia audemus. Hinc longa sed horribilis catena. Catenata sunt vitia, & invicem nexa. Iosephi fratres videte, quam illi scelerum catenam traxerint, flagitium junxerunt flagitio.

Primum fuit Invidia, basis ac fundamentum ceterorum. Invidiam concitarunt, singularis amor patris in hunc unum filium, amiculum polymitum; narrata somnia. Augustinus pulcherrime: Invidia, inquit, filia est superbia, sed ista mater superbia nescit esse filia; ubi fuerit continuo parit. Suffoca matrem & sustulisti filiam. Tolle invidiam & tuum est quod habeo; tolle invidiam, & meum erit quod habes. Hec suavissima vivendi ratio erit in caelo.

Alterum, Odium capitale. Sanguinis fraterni sitiens. Ioannis Apostoli assertio est: Omnis, qui odit fratrem suum, homicida est. Nam est non statim sicam expectat

Resistit Ruben.
Venditur. Quinque monita.
1. Latitia sceleris fignu damna-
tionis.
2. Famulus minoris venit, quam Dominus.
3. Officiorum usus antiquissimus, Protopheta e ficulneis mordacibus foliis prima sibi contexerunt cilicia.
4. Immortalis animus ruinosam casam habitat.
5. Vitia sunt catenata.
6. Gen. c. 37. vers. 35.
7. Vicia sunt catenata.
8. Catena scelerum fratrum Iosephi.
9. Invidia.
10. Aug. id. 10. de verbis Domini ser. 53. c. 9. p. 78.
11. Odium capitale. Ioan. c. 3. vers. 15.

